

Serce Zrozumienia

Wiem, że w przeszłości byłem skałą, chmurą i powietrzem [...]

Naszą jest ziemia. Jesteśmy z nią połączeni wieloma "łodygami". Jesteśmy połączeni z chmurą. Gdyby nie chmura, nie mielibyśmy wody do picia. Nasze ciało składa się w siedemdziesięciu procentach z wody i więź między nami a chmurą istnieje rzeczywiście. Tak samo jesteśmy złączeni z rzeką, lasem, drwalem i rolnikiem. Istniejemy dlatego, że istnieją setki i tysiące więzi łączących nas z kosmosem. Czy widzisz więź między mną a tobą?

To fragment książki "**Serce zrozumienia**", autorstwa wietnamskiego mnicha zen i działacza pokojowego, autora licznych książek - Thich Nhat Hanh'a. Ta niewielka książeczka jest komentarzem do Prajna-paramity - Sutry Serca Doskonałej Mądrości. Tekstu pochodzącego sprzed 2 000 lat. Dla współczesnego czytelnika zarówno tekst sutry, jak i komentarza Thich Nhat Hanh'a mogą być poruszające, zaskakujące aktualnością lub niezrozumiałe. Podobnie jak niezrozumiałe jest nasze niszczenie planety Ziemia, nasze zrywanie więzi z rzeką, lasem, drwalem, Tobą i mną, przywiązani do swojego "ja", swojego wizerunku. Nikt nas nie będzie pouczał jak mamy postępować - zdaje się mówić konsumpcyjna cywilizacja. Stary Wietnamczyk nie poucza. Skromnie zauważa, że Jeśli jesteś poetą, wyraźnie ujrzysz chmurę płynącą po tej kartce papieru. Bez chmury nie byłoby deszczu. Bez deszczu nie rosłyby drzewa. Gdyby nie było drzew nie moglibyśmy wytwarzać papieru [...] Ta kartka, choć tak cienka, zawiera w sobie cały wszechświat. Jeśli jesteś poetą potrafisz objąć swoim "ja" także rzekę i sarnę - nie zostaniesz obojętny na uczucia całego życia wokół. Jesteś tym życiem. Czyż nie jest to postawa prawdziwego aktywisty ekologicznego? Starożytny tekst mówi, że ujrzenie pustki wszystkich elementów wzięło się ze współczucia. Z wielkiego Współczucia wzięło się doświadczenie pozwalające przezwyciężyć ból i cierpienie.

Ta książka wzywa nas do praktyki, do porzucenia przekonań i wyobrażeń o sobie. Wówczas możemy objąć całe życie w jego doskonałości, a zarazem doświadczyć, że forma jest pustką, a pustka jest formą. Pomijając buddyjski aspekt tekstu, każdy dążący do uratowania bogactwa życia na Ziemi znajdzie w niej inspiracje a może wyzwanie dla swoich ograniczeń dualistycznego pojmowania rzeczywistości.

AJK

Thich Nhat Hanh, "**Serce Zrozumienia**", Warszawa 1999. Książkę można zamawiać: na stronie www.psyche.pnet.pl a także w firmie "Książki Które Pomagają Żyć" Jolanta Ogonowska, ul. Stanisławowska 5 m. 30, 03-832 Warszawa, tel. 022 8138868.